

	نوع سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت	عنوان سند
	صفحه		دستورالعمل اخذ نظرات بهره‌برداران در پروژه‌ها/طرح‌های صنعت نفت
	شماره		
	تاریخ		

دستورالعمل اخذ نظرات بهره‌برداران در پروژه‌ها/طرح‌های صنعت نفت

	نوع سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت	عنوان سند
	صفحه		دستورالعمل اخذ نظرات بهره‌برداران در پروژه‌ها/طرح‌های صنعت نفت
	شماره		
	تاریخ		

ماده ۱- هدف

هدف از این دستورالعمل بیان لزوم و میزان نقش بهره‌بردار در مراحل طراحی تا تحویل قطعی و تعیین گردش کار فی‌مابین بهره‌بردار با دیگر ذینفعان پروژه می‌باشد و کارفرما مسئولیت اجرای این دستورالعمل را بر عهده دارد.

ماده ۲- تعاریف ارکان این دستورالعمل

۲-۲- بهره‌بردار

مدیریت/شرکتی که بهره‌برداری و نگهداشت از نتیجه طرح/پروژه بر پایه محاسبات و مفروضات طراحی و دستورالعمل‌ها بر عهده وی می‌باشد.

۲-۳- کارفرما

وزارت نفت (شرکت‌های اصلی/فرعی تابعه وزارت نفت) که مسئولیت پدیدآوری طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت را از طریق قرارداد با پیمانکاران یا مشاوران بر عهده دارند.

۲-۴- مجری

شخصی حقوقی (شرکت/مدیریت) که به نمایندگی از کارفرما موظف است با به‌کارگیری سایر ذینفعان کلیدی، طرح/پروژه را به انجام رساند.

۲-۵- مشاور

شخصی حقوقی است که توسط کارفرما برای انجام خدمات طراحی، خدمات فنی و نظارت بر اجرای کار، در چارچوب قوانین و مقررات، وفق وظایف و اختیارات تعیین‌شده به کار گرفته می‌شود.

۲-۶- پیمانکار

شخص حقوقی است که طرف پیمان با کارفرما است و اجرای طرح/پروژه را بر اساس اسناد و مدارک پیمان، به عهده گرفته است.

۲-۷- پیمان

شامل موافقت‌نامه، شرایط عمومی، شرایط خصوصی، پیوست‌ها و دیگر اسناد و مدارکی که برای اجرای موضوع پیمان، به امضاء دو طرف پیمان رسیده است.

	نوع سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت	عنوان سند
	صفحه		دستورالعمل اخذ نظرات بهره‌برداران در پروژه‌ها/طرح‌های صنعت نفت
	شماره		
	تاریخ		

ماده ۳- محدوده و دامنه کاربرد

دامنه شمول این دستورالعمل کلیه طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت مطابق زیر بندهای ۳-۱-۱ تا ۳-۱-۸ سند نظام فنی و اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت به شماره ابلاغ ۹۶/۱۸۸۴۴ مورخ ۹۶/۰۴/۲۶ می‌باشد.

ماده ۴- فرآیند و نحوه اجرا

ردیف	مراحل طرح/پروژه	وظایف و مسئولیت‌های مرتبط با بهره‌برداری
۱	تعریف طرح/پروژه Project Initiation مطالعات امکان‌سنجی Feasibility Study طراحی مفهومی Conceptual Design	<p>در این مرحله از طرح/پروژه کارفرما باید استراتژی بهره‌برداری طرح/پروژه، شرکت بهره‌بردار و الزامات مربوط به بهره‌برداری را مشخص نماید.</p>
۲	طراحی پایه Basic Design	<p>در شروع این مرحله، مجری موظف است نظرات و پیشنهادهای بهره‌بردار که بر اساس تجربیات به‌دست‌آمده از بهره‌برداری طرح/پروژه‌های مشابه قبلی و چالش‌هایی که با آن مواجه شده است را به‌منظور بررسی و استفاده در طراحی طرح/پروژه اخذ نماید.</p> <p>در این بخش بهره‌بردار موظف است نظرات و پیشنهادهایش را در مورد تجهیزات خاص و مهم که ناشی از تجربه بهره‌برداری از این تجهیزات هست را به‌صورت مکتوب در اختیار مجری قرار دهد تا مجری با رعایت صرفه و صلاح پروژه، حتی‌الامکان نسبت به در نظر گرفتن آن‌ها در مراحل مختلف سفارش‌گذاری و ساخت تجهیزات و قراردادهای ساخت با فروشندگان اقدام نماید.</p> <p>بهره‌بردار موظف است نظرات و پیشنهادهای خود را در زمان مقرر به‌صورت مکتوب همراه با مستندات و مدارک کافی به مجری تحویل دهد.</p> <p>موارد تحویلی بهره‌بردار به مجری در این مرحله باید توسط مجری و مشاور وی مورد بررسی دقیق قرار گرفته و به تشخیص مجری و در راستای صرفه و صلاح طرح/پروژه در مراحل مختلف طراحی (برحسب نیاز) در نظر گرفته شود. با عنایت به اینکه در این مرحله امکان تغییر و اصلاح طراحی طرح/پروژه در راستای بهبود فرایندها و پیشگیری از اشتباهات طرح/پروژه‌های قبلی وجود دارد، مسئولیت اعمال و یا عدم اعمال نظرات بهره‌بردار، بر عهده مجری می‌باشد.</p>
۳	مهندسی یکپارچه	مجری باید از طریق برگزاری جلسات مشترک با نمایندگان بهره‌بردار، موارد

	نوع سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت	عنوان سند
	صفحه		دستورالعمل اخذ نظرات بهره‌برداران در پروژه‌ها/طرح‌های صنعت نفت
	شماره		
	تاریخ		

موردنظر بهره‌بردار را که بررسی شده و مورد تأیید مجری و مشاور وی می‌باشد را شفاف‌سازی نموده و برای بهبود و تکمیل طراحی در مراحل مختلف به کار گیرد.

در این مرحله باید تلاش شود اشتباهات طراحی که در پروژه‌های مشابه قبلی وجود داشته و یا موارد منجر به بهبود و ارتقای کیفیت بهره‌برداری، تا حد امکان، بررسی و اصلاح شود.

در این مرحله، مجری باید تأیید بهره‌بردار در خصوص تغییراتی که به پیشنهاد بهره‌بردار در طراحی ایجاد شده است را اخذ نماید. همچنین در این مرحله، بهره‌بردار در صورت نیاز می‌تواند درخواست بررسی مدارک مهم و تأثیرگذار در بهره‌برداری را از مجری داشته باشد.

در صورت درخواست بهره‌بردار برای بررسی و اعلام نظر، مجری موظف است که این مدارک را پس از آماده شدن بلافاصله در اختیار بهره‌بردار قرار دهد تا وی با لحاظ زمان‌های مقرر در پیمان، نظر نهایی خود را به مجری اعلام نماید.

در این خصوص مسئولیت اعمال و یا عدم اعمال نظرات بهره‌بردار، بر عهده مجری است. مجری باید بازخورد و نتیجه بررسی خود مبنی بر اعمال و یا عدم اعمال پیشنهادهای بهره‌بردار را به صورت مکتوب به وی اعلام نماید.

Detailed Design

طراحی تفصیلی

۴

در مرحله خرید و تدارکات کالا و تجهیزات ملاحظات مربوط به مواردی همچون سطوح دسترسی به دستگاه‌ها و تجهیزات، لیسانس و قفل سخت‌افزاری آن‌ها، Special Tools، قطعات یدکی، گارانتی و وارانتی، حتی‌الامکان باید به‌گونه‌ای باشد که بهره‌برداری دچار مشکل نشود.

خرید و تدارکات کالا و تجهیزات Procurement

۵

با اتمام مراحل اجرا و نصب و قبل از پیش راه‌اندازی کارها، مجری باید هماهنگی لازم را با بهره‌بردار انجام دهد تا نمایندگان بهره‌بردار ضمن نظارت و بازدید از کارها، عیوب و نواقصی را که مربوط به دوران ساخت و مانع راه‌اندازی باشد (که لزوماً باید منطبق و در چارچوب مدارک و مستندات طراحی طرح/پروژه باشد) را با لحاظ زمان‌های پیمان، به صورت مکتوب همراه با مستندات لازم، جهت اصلاح و رفع نواقص به مجری اعلام کند، مجری مکلف است در مهلت تعیین شده در پیمان، اقدامات لازم را برای اصلاح و رفع نواقص و عیوب مربوط، انجام دهد. دقت و نظارت بهره‌بردار باید به‌گونه‌ای باشد که در زمان راه‌اندازی، عیوب و نواقصی مربوط به دوران نصب و اجرا باقی نمانده باشد و مرحله راه‌اندازی با لحاظ صرفه و صلاح کارفرما و رعایت محدودیت‌های زمانی پیمان انجام شود.

نصب و اجرا و پیش راه‌اندازی طرح/پروژه Construction & Installation & Pre-Commissioning

۶

پس از رفع نواقص و پیش‌راه‌اندازی کارها و متعاقب آن صدور گواهی تکمیل مکانیکی توسط مجری، نمایندگان بهره‌بردار جهت راه‌اندازی کارها، در کلیه مراحل راه‌اندازی در کنار نمایندگان مجری و پیمانکار حضور دارند تا مطابق

راه‌اندازی طرح/پروژه Commissioning

۷

		 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت	عنوان سند
			دستورالعمل اخذ نظرات بهره‌برداران در پروژه‌ها/طرح‌های صنعت نفت
نوع سند			
صفحه			
شماره			
تاریخ			

	<p>دستورالعمل‌های از پیش تعیین شده، راه‌اندازی طرح/پروژه را با بالاترین کیفیت و کمترین هزینه و زمان به انجام رسانند. در صورت نیاز به انتخاب شرکت راه‌انداز برای انجام مراحل راه‌اندازی طرح/پروژه، این امر باید با هماهنگی و مشورت بهره‌بردار انجام شود.</p>	
	<p>پس از راه‌اندازی طرح/پروژه، انجام آزمایش عملکردی با نظارت بهره‌بردار و مجری انجام می‌گیرد. در صورت عدم حصول تمام و یا برخی از شاخص‌های عملکردی طبق اسناد و مدارک پیمان، با مشخص نمودن نواقص احتمالی توسط بهره‌بردار و رفع آن‌ها توسط مجری، نتایج آزمایش مجدداً اندازه‌گیری شده و در صورت حصول نتایج مطلوب و تأیید بهره‌بردار، اطلاعیه تکمیل آزمایش عملکردی توسط بهره‌بردار به مجری اعلام می‌گردد.</p>	۸ آزمایش عملکردی Performance Test
	<p>پس از انجام آزمایش‌های عملکردی و اعلام مجری مبنی بر امکان تحویل موقت طرح/پروژه به بهره‌بردار، بهره‌بردار به‌عنوان یکی از اعضای هیئت تحویل موقت ایفای نقش می‌نماید. تأیید و امضای بهره‌بردار در خصوص صورت‌جلسه تحویل موقت کار الزامی می‌باشد. بهره‌بردار باید امکان دسترسی برای رفع نواقص جزئی مشخص شده در صورت‌جلسه تحویل موقت را برای مجری فراهم نماید. همچنین مجری موظف است نواقص تعیین شده را طبق برنامه کاری و زمانی که در صورت‌جلسه تحویل موقت ذکر شده است، برطرف کرده، سپس تأیید رفع نقص تحویل موقت را از بهره‌بردار درخواست نماید.</p>	۹ تحویل موقت پروژه و صدور گواهینامه تحویل موقت پروژه
	<p>هرگاه در دوره مسئولیت رفع نقص، عیب و نقصی در کارها رخ دهد، طبق مفاد پیمان، پیمانکار موظف به رفع آن عیوب و اخذ تأییدیه بهره‌بردار می‌باشد. تمدید دوره مسئولیت رفع نقص مطابق مفاد پیمان است.</p>	۱۰ دوره مسئولیت رفع نقص پیمانکار
	<p>بهره‌بردار به‌عنوان یکی از اعضای هیئت تحویل قطعی محسوب می‌شود و اخذ تأیید بهره‌بردار در خصوص تحویل قطعی کارها الزامی می‌باشد.</p>	۱۱ تحویل قطعی

ملاحظات:

- موارد مربوط به وظایف و مسئولیت‌های بهره‌بردار که مطابق این دستورالعمل ابلاغ می‌گردد، باید در مدارک تعیین‌کننده خط‌مشی مهندسی پروژه از جمله Engineering Execution Plan و مدارک وابسته به آن، در همان ابتدای پروژه در نظر گرفته شود؛ مسئولیت رعایت این تبصره بر عهده مجری می‌باشد.
- ارائه نظرات بهره‌بردار و اعمال آن‌ها در نقشه‌های اجرایی، الزاماً باید تا قبل از ارسال نقشه‌ها برای اجرا توسط پیمانکار (AFC شدن نقشه‌ها) انجام شود تا از دوباره‌کاری و تحمیل هزینه به طرح/پروژه اجتناب شود.
- در صورت وجود اختلاف نظر بین مجری و بهره‌بردار، موضوع به مقام بالادست مشترک بهره‌بردار و مجری (مدیرعامل شرکت

	نوع سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت	عنوان سند
	صفحه		دستورالعمل اخذ نظرات بهره‌برداران در پروژه‌ها/طرح‌های صنعت نفت
	شماره		
	تاریخ		

- فرآیند اجرای دستورالعمل حاضر باید به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که در هیچ‌یک از مراحل طرح/پروژه موجب توقف و تأخیر در اجرای فعالیت‌ها نشود. مسئولیت اجرای این بند بر عهده کارفرما می‌باشد.
- بهره‌بردار موظف است پس از تحویل قطعی کار، پیشنهادهای و تجربیات خود را جهت استفاده در پروژه‌های بعدی به‌صورت مکتوب به کارفرما ارائه دهد.
- با توجه به حضور و اعلام نظر بهره‌بردار در مراحل مختلف طرح/پروژه مطابق دستورالعمل حاضر، بهره‌بردار موظف است که در مراحل تحویل موقت و قطعی طرح/پروژه، بیشترین همکاری را با کارفرما و مجری انجام داده تا تحویل موقت و قطعی کارها با حداقل زمان و هزینه انجام شود.
- کارفرما موظف است هرگونه موارد حقوقی و قراردادی ناشی از اجرای دستورالعمل حاضر را که در زمان، هزینه و کیفیت اجرای طرح/پروژه تأثیر دارد، در پیمان و پیوست‌های آن پیش‌بینی نماید.

سازمان توسعه و نوسازی
پژوهش‌های صنعت نفت

